

Μια μεγάλη απώλεια για το «Ο.Β.»...

Αυτό το τεύχος του «Ο.Β.» είναι αφιερωμένο στο σύμβουλο έκδοσης της εφημερίδας **Νίκο Κισκήρα**, ο οποίος μας άφησε πρόωρα στις 9 Ιουνίου, σε ηλικία μόλις 50 ετών. Ο Νίκος, εκτός από τις πολύτιμες υπηρεσίες που προσέφερε στις εκδόσεις μας, εργαζόταν και στην εφημερίδα «Καθημερινή» επί 24 χρόνια, ως συντάκτης ύλης. Ήταν ένας πολύτιμος φίλος και συνεργάτης για εμάς και η απουσία του θα είναι ιδιαίτερα αισθητή, τόσο σε προσωπικό, όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο.

Σελ. 2

Σκέψεις & προβληματισμοί

Τεχνολογία και κλινική πράξη

Η οδοντιατρική κλινική πράξη εξαρτάται από την εποχή της.

Αποτελεί τον καθρέφτη της εσωτερικής της δομής. Έναν καθρέφτη που μπορεί να είναι καθαρός, φωτεινός, διαυγής ή να απεικονίζει μια εσωτερική δομή σκοτεινή, παραμορφωμένη, αδιαφανή.

Πορεύονται μαζί, αναπτύσσονται παράλληλα, η μια είναι έκφραση της άλλης.

Σε μια κοινωνία του φαίνοσθαι, του κέρδους, της ανασφάλειας, χάνουν την έννοιά τους λέξεις, όπως: συντήρηση ιστών, πρόληψη, ανθρωπιστική προσέγγιση, ασθενής. Μήπως όλα αυτά είναι απόρροια της τρέχουσας εικόνας της τεχνολογίας;

Ποτέ άλλοτε η οδοντιατρική δεν ασκούνταν σε ένα τόσο εξαιρετικά βελτιωμένο τεχνολογικό περιβάλλον, στο οποίο να αναπτύσσονται και να προσφέρονται συνεχώς νέες θεραπευτικές λύσεις.

Η αιχμή του δόρατος στην σύγχρονη εποχή μας, η πρόσκληση για τον κλινικό, είναι η ανάδειξη και διαχείριση των τεχνολογικών επιτευγμάτων ως δύναμη ανασχηματισμού της κλινικής πράξης προς όφελος του κοινωνικού συνόλου, προς όφελος του ασθενή.

Η ποσοτικοποίηση των μέσων και της γνώσης επιτρέπουν τη μελέτη και τον σχεδιασμό πολύπλοκων θεραπευτικών σχημάτων, δημιουργώντας μια μορφοποιητική δύναμη, που υποβάλλει τον κλινικό σε συμπεριφορές αταξίας και συγκρούσεων.

Μέσα σ' αυτόν τον ορμηικό χρόνο και κατάχρηση των τεχνολογικών προϊόντων αναρωτιέται κανείς:

Μήπως το μέσο παράγει νέους σκοπούς που εκτρέπουν την ανθρώπινη συμπεριφορά; Μήπως πρέπει να ξεκινήσει στο χώρο μας, μια συζήτηση για τη διάκριση και οριοθέτηση μεταξύ τεχνολογίας και κλινικής πράξης;

Γεράσιμος Δουβίτσας

Λοιμώδη νοσήματα στο οδοντιατρείο

Προβληματισμοί και μέτρα πρόληψης

Ο προβληματισμός μας σχετικά με το θέμα της μετάδοσης λοιμωδών νοσημάτων στο οδοντιατρείο ολοκληρώνεται σήμερα, με το δεύτερο μέρος της έρευνας που πραγματοποίησε το «Ο.Β.». Έχοντας σαν στόχο την ολόπλευρη κάλυψη του θέματος, απευθυνθήκαμε σε πολλούς αρμόδιους φορείς και ζητήσαμε τη γνώση και την εμπειρία τους.

Έτσι, φιλοξενούμε μία συνέντευξη της προέδρου της Επιστημονικής Επιτροπής Νοσοκομειακών Λοιμώξεων του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ, καθηγήτριας **Ελένης Γιαμαρέλλου** σε ιδιαίτερα δύσκολα να απαντηθούν ερωτήματα, μία συνέντευξη με τον νομικό σύμβουλο του Οδοντιατρικού Συλλόγου Αθηνών δικηγόρο κ. **Λάμπρο Αντωνίου** σε ερωτή-

ματα που τίγουν τις νομικές πτυχές του θέματος, ενώ μετά από επικοινωνία με τη Νομαρχιακή Διεύθυνση Αν. Αττικής αναφέρονται και σχολιάζονται οι προδιαγραφές από την πλευρά της Πολιτείας που πρέπει να πληρεί ένα οδοντιατρείο για την αδειοδότηση και τη σωστή και ασφαλή λειτουργία του. Ακόμη παρουσιάζονται ορισμένα πρακτικά θέματα που θεωρήσαμε ότι αξίζουν ιδιαίτερου σχολιασμού και αφορούν σε βασικά μέτρα ελέγχου των λοιμώξεων στο οδοντιατρείο, όπως οι προδιαγραφές των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού του οδοντιατρείου που εξυπηρετούν τον αποτελεσματικό έλεγχο των λοιμώξεων, η υγιεινή των χεριών ως προληπτικό μέτρο ελέγχου των λοιμώξεων, τα μέτρα ελέγχου των λοιμώξεων μέσω πρόληψης τραύματος των ιστών κατά την άσκηση της Οδοντιατρικής και η εκπαίδευση και ενημέρωση του οδοντιατρικού προσωπικού για τα μέτρα ελέγχου των λοιμώξεων.

Σελ. 4

Σε ποιον ανήκει η φωτογραφία μου;

Η δύναμη που έχει αποκτήσει η εικόνα στις μέρες μας, περιπλέκει πολλές φορές και τη σχέση του ιατρού με τον ασθενή του, αφού στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο ιατρός έχει ανάγκη να φωτογραφίσει έναν ασθενή για να χρησιμοποιήσει την εικόνα του σε κάποιο σύγγραμμα, για παράδειγμα,

πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικός, εάν δε θέλει να εμπλακεί σε ενδεχόμενες νομικές περιπέτειες. Τι πρέπει λοιπόν να κάνει ο ιατρός ώστε να είναι καλυμμένος απέναντι στον εικονιζόμενο ασθενή από νομικής απόψεως; Ποια είναι τα δικαιώματα του ασθενούς πάνω στην εικόνα του,

τι αξιώσεις μπορεί να έχει από αυτή και ποια τα δικαιώματα του ιατρού ως πνευματικού δημιουργού της φωτογραφίας; Χρήσιμες και διαφωτιστικές απαντήσεις μας δίνει ο δικηγόρος και υποψήφιος διδάκτορας στη Νομική Αθηνών κ. **Ευάγγελος Αθανασόπουλος**, στη σελ. 24.

Laser σκληρών και μαλακών ιστών

Προσπαθώντας να βρούμε το κατάλληλο Laser για το οδοντιατρείο μας, ερχόμαστε πάντα αντιμέτωποι με τους όρους Laser σκληρών και Laser μαλακών ιστών. Όροι οι οποίοι μας εμποδίζουν ή ίσως μπερδεύουν την τελική μας απόφαση για την αγορά του κατάλληλου Laser. Ο οδοντίατρος κ. **Αναστάσιος Μάνος**, ο οποίος έχει διεξοδικά ασχοληθεί με αυτές τις συσκευές, μας βοηθά να ξεδιαλύνουμε τα πράγματα στο άρθρο του, που φιλοξενούμε στη σελ. 14.

Υπεριώδης ακτινοβολία και δέρμα

Για να έχουμε τις απαραίτητες γνώσεις για τη σωστή καθοδήγηση των ασθενών μας, αλλά και για την δική μας υγεία, ο επίκουρος καθηγητής Δερματολογίας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. **Αλέξανδρος Ι. Στρατηγός** μάς δίνει τις απαραίτητες πληροφορίες και οδηγίες προστασίας από τους κινδύνους της υπεριώδους ακτινοβολίας.

Σελ. 32

Ο άνθρωπος και η εποχή του, σήμερα

«Η εποχή μας –οι τελευταίες δεκαετίες, πιο συγκεκριμένα– είναι, όπως θα έλεγε ο Σοπενχάουερ, σαν ένα ρολόι που του έφυγε μια βίδα και τρέχει ασταμάτητα. Για να είμαστε, μάλιστα, πιο ακριβείς, δεν έφυγε απλώς μια βίδα, αλλά έσπασε ο άξονας που εξασφαλίζει σε μια εποχή συ-

νοχή, με αποτέλεσμα η διαρκής και αδιάλειπτη ροή, που δεν αφήνει κενά, στα οποία θα βρήκαμε την ευκαιρία να ανασάνουμε και να αναστοχαστούμε, να είναι το μείζον γνώρισμα της εποχής μας, το χαρακτηριστικό εκείνο που την ξεχωρίζει ουσιαστικά από τις εποχές του παρελθόντος. Γιατί αντιπαράθεσις, αντιφάσεις και συγκρούσεις, που μοιραία συνεπάγεται η εξέλιξη της γνώσης, υπήρχαν ανέκαθεν στην κοινωνία, αλλά αυτές εξουδετερώνονταν τελικά, καθώς όφειλαν να εναρμονίζονται

με ορισμένες μορφές ζωής, οι οποίες, έτσι, της εξασφάλιζαν ένα είδος προστασίας, για να συνεχίσει να υπάρχει». Με αυτά τα λόγια ξεκινάει ο καθηγητής Φιλοσοφίας κ. **Θεόδωρος Πελεγράνις** το άρθρο του με τίτλο «Ο άνθρωπος και η εποχή του, σήμερα», στο οποίο παραθέτει τους προβληματισμούς του για την εποχή μας και τις συγκυρίες που μας οδήγησαν στο σύγχρονο τρόπο ζωής και σκέψης. Μια πολύ ενδιαφέρουσα προσέγγιση, που φιλοξενείται ειδικά για τους αναγνώστες μας στη σελ. 28